

פרשת כי תבוא

שנה חדשה וברכותיה

פחות משבועים לראש השנה, יום הדין. פחות משבועים ליום המכריע אשר בריות בו יפקדו להזכירם לחיים או להפכם, לעושר או להפכו, לאושר או להפכו. הכל נקבע ביום אחד - בראש השנה שעבר. כל הדם והיסורים והסבל הנורא, האבטלה הנוראה, עד לכאב הראש הזעיר, עד לאכזבות הקטנות שבחיים. בעוד שבועיים יוצבו המאזניים. המצוות יוטענו על הכף האחת והעבירות על הכף השניה, אשרי מי שיוכל להכביד את כף המצוות ולהמעיט את כף העבירות, ואין זה קשה, כדברי רבינו יונה: "כי לכל תשובה תמצא סליחה".

מקובלים אנו מרבתינו שיש לפרשת השבוע וללקחיה שייכות וקשר לזמן בו היא נקראת, וכבר נאמר במסכת מגילה שעזרא הסופר תיקן לישראל שיהיו קוראים את הקללות שבתורה (פרשת "כי תבא") לפני ראש השנה, כדי שיתקיים בנו: "תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה". השאלה המתבקשת היא, מדוע תיקן כך עזרא הסופר, לפני כאלפיים וחמש מאות שנים, והרי יש שנים טובות ומאושרות של חיים ושובע ושלוש כשנים הטובות לברכה?!

התשובה היא, שלא תהיה שלימות מוחלטת, אלא בבוא הגאולה הקרובה, ובכל שנה עומדים אנו ומייחלים כי "תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה".

כל זאת אף בימי עזרא הסופר, בונה בית המקדש השני - שהיו בו שנים מבורכות כשנותיו של שמעון הצדיק ושמעון בן שטח כמובא במסכת יומא ותענית, על אחת כמה וכמה משחרב המקדש וכל יום קיללתו מרובה מחבירו והחשיכה הולכת וגוברת

על כן, ודאי שבראש וראשונה מבקש כל אדם רווחה יחסית בים הצרות. אך טבעי הוא שהחולה מבקש להקל מכאוב, אבל עיקר העתירה צריך שתהיה להחשת הגאולה, כי אז ממילא יסורו המדווים, ימוג החושך ויזרח האור.

מסופר על נער שעבד כשוליה אצל צורף אומן בעל משפחה גדולה, שהיה עני מרוד. הצורף התחייב לשלם לנער סכום קצוב מידי שבוע, אבל מעולם לא נמצאה בידו פרוטה יתירה, וכך הלין את שכרו שבוע אחר שבוע.

חשב הנער: "אם אדרוש את שכרי, הרי אין בידו לתיתו לי. ומדוע אחטיוא בעוון הלנת שכר, ברם, אם אניח לסכום להצטבר ולתפוח, ודאי שלא אקבל מאומה! מה אעשה, איפוא?"

חשב ומצא עצה. ייחד לעצמו פח נסתר בין הגרוטאות בירכתי החנות, ומפעם לפעם זרק בו סגסוגת כסף, פתותי זהב, שהעדרם לא הורגש.

כעבור שנתיים פנה למעבידו ושאל: "מתי תשלם את שכרי?"

ענה הצורף: "בוא ונחשב כמה מגיע לך".

הזכיר לו הנער כמה שבועות עבד, וכמה התחייב לשבוע. הכפילו את הסכום במספר השבועות ועיני הצורף חשכו - "אבוי! מנין אקח סכום גדול כל כך?!"

קם הנער ופנה לירכתי החנות, פינה את הגרוטאות הילך והילך והוציא את הפח הכבד ממחבואו. הגיר את

פרשת כי תבוא

תכנו אל כף המאזנים, ועיני הצורף אורו. העמיס כנגדו משקלות והנה כיסתה הפסוגת את החוב ועוד עדפה עליו. חיבק הצורף את הפועל החכם ואמר לו: "ברוך אתה לה', כי לולא עצתך לא היתה לי דרך לפרוע לך."

שמענו בפרשה שעברה את דברי התוכחה הנוראה, ולא בכדי. הן עומדים אנו בחודש הרחמים והסליחות - חודש חשבון הנפש. המתבונן, יחשכו עיניו באלו פנים עומד הוא להתייבב לפני בוראו? כמה חטא בלשונו, כמה חטא בעיניו וכמה באזניו, כמה במאכלות אסורים, על הכל יוגש חשבון, ואיך נייחל לזכות בדיון.

ואז, כקרן אור באפילה נזכר שיש לנו "קופת חיסכון" של ייסורים. כל הדחק, הדאגות, המכאובים והעלבונות - כל אלו יובאו בחשבון ויהוו משקל נגד לחובות ולתביעות.

ואנו, נושאים עין למרום ומייחלים: "תכלה שנה וקיללותיה", מקווים אנו שלא נזדקק עוד לאיזון זה של הצרות והמצוקות, מקווים אנו להשתפר, להוסיף במצוות ולמעט בעוונות, ולא תצטרך עוד לגזור עלינו רעות, אלא "תחל שנה וברכותיה".!

גם לתחילת פרשת נצבים יש קשר הדוק לזמן בו אנו נמצאים. המביא ביכורים לכהן נושא דברים נרגשים: "הגדתי היום לה' אלוקיך", וכתב רש"י: "שאיני כפוי טובה". ה' נתן לי שדה ועצים והצמיח בהם פירות - איני כפוי טובה! אין די בהכרת טובה מילולית, הכרת הטוב צריך שתצמיח מעשים בפועל, ליטול את הפרי שצמח ראשונה ולעלותו למקדש ולתיתו לכהן. כל מעשה פחות מזה, יצביע על חיסרון בעומק הכרת הטוב.

ננצל את הימים הבאים להשרשת הכרת הטובה וביטוייה בפועל - אין הכנה טובה מזו לראש השנה הבא עלינו לטובה.

מקור: הרב יוסף זילברפרב שליט"א